Dnromme 7921/93/2018

EDUSKUNTA

Perustuslakivaliokunta

asia: **U 94/2018 vp asetukseksi asetuksen 1141/2014 muuttamiseksi**

kuultava: **tietosuojavaltuutettu**

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Käsiteltävänä olevassa asiassa on tarkoitus arvioida valtioneuvoston esittämiä kantoja EU:n parlamentin ja neuvoston ehdotuksesta asetuksen muuttamiseksi henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen rikkomisiin liittyvän tarkastusmenettelyn osalta Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä.

Komissio esittää, 1) että asetuksessa säädettäisiin vastuuviranomaisen henkilöstöstä ja 2) että taloudellinen sanktio määrättäisiin *Euroopan tason poliittiselle puolueelle ja säätiölle*, joka on vaikuttanut tai pyrkinyt vaikuttamaan Euroopan parlamentin vaalien tulokseen *hyödyntämällä tietosuojasääntöjen rikkomuksia.*

Valtioneuvosto pitää edellä esitettyä 1) -kohtaa (oma henkilöstö) perusteltuna.

Minulla ei ole tämän osalta huomautettavaa.

Edellä esitetyn 2) -kohdan (taloudelliset seuraamukset) osalta valtioneuvosto katsoo, että asiaa on arvioitava tarkemmin mm. suhteessa tietosuojalainsäädäntöön sisältyvien taloudellisten sanktioiden kanssa, koska käsiteltävänä oleva ehdotus vaikuttaa ongelmalliselta.

Arvioin asiaa seuraavan menettelytapamallin (ehdotettu 10 a artikla) perusteella seuraavasti;

1. kansallinen valvontaviranomainen, tietosuojavaltuutettu tekee päätöksen, jonka mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on rikkonut henkilötietojen suojaan sovellettavia sääntöjä ja rikkomus liittyy *Euroopan tason poliittisen puolueen tai Euroopan tason poliittisen säätiön poliittisiin toimiin Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä,*

2. tieto päätöksestä tulee vastuuviranomaisen (kts. www.appf.europa.eu) tietoon,

3. vastuuviranomainen vie asian asetuksen 1141/2014 11 artiklan mukaisen komitean käsiteltäväksi,

4. komitea antaa asiasta lausunnon, jossa se ottaa kantaa, onko em puolue tai säätiö tarkoituksellisesti vaikuttanut tai yrittänyt vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen käyttämällä kyseistä henkilötietojen suojaan kohdistunutta rikkomusta hyväkseen,

5. vastuuviranomainen määrää taloudellisia seuraamuksia,

6. jos valvontaviranomaisen päätös kumotaan, seuraamuksia tarkastellaan uudelleen.

Käsitykseni on, että valtioneuvoston kanta, jonka mukaan asiaa on arvioitava tarkemmin, on perusteltu, koska oheiseen menettelytapamalliin liittyy joukko kysymyksiä, joita pitäisi tarkemmin arvioida. Tällaisia kysymyksiä on mm. sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön osuus em mallissa (se ei sisälly tietosuoja-asetukseen 2016/679), rajat ylittävien oikeudenloukkausten merkitys sanktioiden osalta, seuraamuksen on oltava tehokas, oikeasuhtainen ja varoittava.

Lopuksi valtioneuvosto toteaa, että se kannattaa eurooppalaisen yhteistyön lisäämistä, jotta vaalivaikuttamiseen voidaan paremmin varautua ja täten turvata vaalien sujuvuus. Pidän tätäkin kannanottoa perusteltuna.